

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2016
Α' ΦΑΣΗ

E_3.ΑΡΛ2Α(ε)

ΤΑΞΗ: Β' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ / ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

Ημερομηνία: Πέμπτη 7 Ιανουαρίου 2016

Διάρκεια Εξέτασης: 2 ώρες

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

Α. ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίου ὑπὲρ Μαντιθέου 1-3

Εἰ μὴ συνήδη, ὦ βουλή, τοῖς κατηγοροῖς βουλομένοις ἐκ παντὸς τρόπου κακῶς ἐμὲ ποιεῖν, πολλὴν ἂν αὐτοῖς χάριν εἶχον ταύτης τῆς κατηγορίας· ἠγοῦμαι γὰρ τοῖς ἀδίκως διαβεβλημένοις τούτους εἶναι μεγίστων ἀγαθῶν αἰτίους, οἵτινες ἂν αὐτοὺς ἀναγκάζωσιν εἰς ἔλεγχον τῶν αὐτοῖς βεβιωμένων καταστῆναι. ἐγὼ γὰρ οὕτω σφόδρα ἐμαυτῶ πιστεύω, ὥστ' ἐλπίζω καὶ εἴ τις πρὸς με τυγχάνει ἀηδῶς [ἢ κακῶς] διακείμενος, ἐπειδὴν ἐμοῦ λέγοντος ἀκούσῃ περὶ τῶν πεπραγμένων, μεταμελήσειν αὐτῶ καὶ πολὺ βελτίω με εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ἠγήσεσθαι. ἀξιῶ δέ, ὦ βουλή, ἐὰν μὲν τοῦτο μόνον ὑμῖν ἐπιδείξω, ὡς εὖνους εἰμὶ τοῖς καθεστηκόσι πράγμασι καὶ ὡς ἠνάγκασμαι τῶν αὐτῶν κινδύνων μετέχειν ὑμῖν, μηδὲν πῶ μοι πλέον εἶναι· ἐὰν δὲ φαίνωμαι <καὶ> περὶ τὰ ἄλλα μετρίως βεβιωκῶς καὶ πολὺ παρὰ τὴν δόξαν καὶ παρὰ τοὺς λόγους τοὺς τῶν ἐχθρῶν, δέομαι ὑμῶν ἐμὲ μὲν δοκιμάζειν, τούτους δὲ ἠγεῖσθαι χεῖρους εἶναι. πρῶτον δὲ ἀποδείξω ὡς οὐκ ἵππευον οὐτ' ἐπεδήμουν ἐπὶ τῶν τριάκοντα, οὐδὲ μετέσχον τῆς τότε πολιτείας.

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2016

Α' ΦΑΣΗ

E_3.ΑΡΛ2Α(ε)

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΔΙΔΑΓΜΕΝΟΥ

B1. Να αποδώσετε στη νέα ελληνική το χωρίο: «ἡγοῦμαι γάρ τοῖς ἀδίκως διαβεβλημένοις μηδέν πῶ μοι πλέον εἶναι».

Μονάδες 10

B2. α. Να συγκρίνετε την προλογική αρχή του Ὑπέρ Μαντιθέου λόγου του Λυσία με την προλογική αρχή του Ὑπέρ τοῦ Ἀδυνάτου λόγου του ρήτορα «Οὐ πολλοῦ δέω χάριν ἔχειν, ᾧ βουλή, τῷ κατηγορῶ, ὅτι μοι παρεσκεύασε τόν ἀγῶνα τουτονί» (λίγο απέχω από το να χρωστώ ευγνωμοσύνη στον κατηγορο, κύριοι βουλευτές, επειδή με έσυρε σ' αυτήν εδώ τη δίκη) αναλύοντας τους σκοπούς που εξυπηρετεί και δικαιολογώντας τις απαντήσεις σας.

Μονάδες 6

β. «ᾧ βουλή»: σε ποια βουλή αναφέρεται ο Μαντίθεος και ποιος ήταν ο ρόλος της την εποχή του Λυσία;

Μονάδες 4

B3. Με ποιες λεκτικές επιλογές ο Μαντίθεος αποδεικνύει τον σεβασμό του τόσο προς τόν θεσμό της δοκιμασίας, όσο και προς τη Βουλή; Πώς ερμηνεύετε και πώς αξιολογείτε την επιλογή του;

Μονάδες 10

B4. Γιατί ο Πλάτων αρνείται να χαρακτηρίσει επιστήμη ή τέχνη τη ρητορική και ποια είναι η απάντηση του Ισοκράτη σ' αυτή την κριτική;

Μονάδες 10

B5. α. **ετυμολογία, άστατος, καθηγητής:** να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

Μονάδες 3

β. **συνήδειν, διαβεβλημένοις, δέομαι:** να γράψετε μία λέξη ομόρριζη (απλή ή σύνθετη) των παραπάνω λέξεων στα νέα ελληνικά.

Μονάδες 3

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2016

Α' ΦΑΣΗ

E_3.ΑΡΛ2Α(ε)

γ. Να συνδέσετε κάθε λέξη της Α' στήλης με την αντώνυμή της στη Β' στήλη (τέσσερις λέξεις της Β' στήλης περισσεύουν):

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. παντός	α) αγαθούς
2. ἀηδῶς	β) ἄνους
3. εὐνους	γ) ἄπαντος
4. χείρους	δ) ἀδεῶς
	ε) οὐδενός
	στ) δύσνους
	ζ) κρείττους
	η) ἠδέως

Μονάδες 4

Γ. ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Πλάτωνος Ἀπολογία Σωκράτους 38C1-D6

Οὐ πολλοῦ γ' ἔνεκα χρόνου, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὄνομα ἔξετε καὶ αἰτίαν ὑπὸ τῶν βουλομένων τὴν πόλιν λοιδορεῖν ὡς Σωκράτη ἀπεκτόνατε, ἄνδρα σοφόν· φήσουσι γὰρ δὴ σοφὸν εἶναι, εἰ καὶ μὴ εἰμι, οἱ βουλόμενοι ὑμῖν ὀνειδίζειν· εἰ γοῦν περιεμείνατε ὀλίγον χρόνον, ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου ἂν ὑμῖν τοῦτο ἐγένετο· ὁρᾶτε γὰρ δὴ τὴν ἡλικίαν ὅτι πόρρω ἤδη ἐστὶ τοῦ βίου θανάτου δὲ ἐγγύς. λέγω δὲ τοῦτο οὐ πρὸς πάντας ὑμᾶς, ἀλλὰ πρὸς τοὺς ἐμοῦ καταψηφισαμένους θάνατον. λέγω δὲ καὶ τότε πρὸς τοὺς αὐτοὺς τούτους. ἴσως με οἴεσθε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀπορία λόγων ἐαλωκέναι τοιούτων οἷς ἂν ὑμᾶς ἔπεισα, εἰ ᾧμην δεῖν ἅπαντα ποιεῖν καὶ λέγειν ὥστε ἀποφυγεῖν τὴν δίκην.

Το αδίδακτο κείμενο αντλήθηκε από το TLG

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2016

Α' ΦΑΣΗ

E_3.ΑΡΛ2Α(ε)

Λεξιλόγιο

ὄνομα ἔχω καί αἰτίαν: αποκτώ κακή φήμη και κατηγορούμαι
 ἀλίσκομαι: καταδικάζομαι

Δ. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΑΔΙΔΑΚΤΟΥ

Δ1. Να αποδώσετε στη νέα ελληνική το παραπάνω απόσπασμα.

(Μονάδες 30)

Δ2. α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται:

πολλοῦ: τον αντίστοιχο τύπο στον συγκριτικό βαθμό

ἄνδρα: τη δοτική του ίδιου αριθμού

Σωκράτη: την κλητική ενικού αριθμού

ὕμιν: τη γενική ενικού του γ' προσώπου

πάντας: τη δοτική πληθυντικού στο ίδιο γένος

(Μονάδες 5)

β. ἔξετε: το β' ενικό πρόσωπο ευκτικής αορίστου β' στην ίδια φωνή
 ἀπεκτόνατε: το ίδιο πρόσωπο στην ίδια ἔγκλιση στον μέλλοντα
 εἶναι: τη γενική ενικού αριθμού στο θηλυκό γένος της μετοχής
 του ίδιου χρόνου

οἴεσθε: το β' ενικό πρόσωπο οριστικής του ίδιου χρόνου

ἀποφυγείν: το β' ενικό πρόσωπο προστακτικής στον ίδιο χρόνο
 και στην ίδια φωνή

(Μονάδες 5)

Δ3. α. Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τις παρακάτω λέξεις του
 κειμένου: ἔνεκα χρόνου, ἄνδρα, σοφόν (το β' του κειμένου),
 πάντας, λόγων, δίκην.

(Μονάδες 6)

β. «εἰ γοῦν περιεμείνατε ὀλίγον χρόνον, ἀπό τοῦ αὐτομάτου ἂν
 ὑμῖν τοῦτο ἐγένετο»

Να αναγνωρίσετε τον υποθετικό λόγο (μονάδες 2) και να τον
 μετατρέψετε στο είδος της απλής σκέψης του λέγοντος
 (μονάδες 2).

(Μονάδες 4)